

Na hAchtanna um Stádas Comhionann, 2000-2015

FÓGRA

TÁBHACHTACH: *Sa cháipéis seo, tugtar rabhadh maidir le héileamh dlí a d'fhéadfadh a bheith ann. Léigh go cúramach é, mar aon leis na Nótaí atá faoi iamh, le bhur toil. Sna Nótaí, tugtar míniú ar an gcáipéis seo, mínítear roinnt de na téarmaí a úsáidtear, agus leagtar amach iontu na riachtanais dlí atá á leanúint ag an bhFógra seo.*

Ó: *(ainm agus seoladh an “ghearánalgh”, an duine a mheasann go ndearnadh idirdhealú orthu nó gur caitheadh go neamhdhleathach leo)*

Ainm:	Nioclásán Caileán de Ghlostéir
Seoladh:	A/C Dr ^a Marília Bacanhim Catarino, Av Calouste Gulbenkian, Lt 9, 60 - 1 ^o , SI E, 3000-090 Coimbra, an Phortaingéil.

Go dtí: *(ainmneacha agus seoltaí ag na freagróirí seo, na daoine agus na heagraíochtaí seo ar dóigh leis an ngearánach go ndearna siad idirdhealú orthu nó gur chaith siad go neamhdhleathach leo)*

Ainmneacha:	Máire ní Máille mic Oisdealbhaigh agus an tSeirbhís Chúirteanna seo
--------------------	---

Seoltaí:	<p>TrimCourtOffice@Courts.ie agus</p> <p>“Oifig Na Seirbhíse Cúirteanna, Teach na Cúirte, Sráid an Mhargaidh, Baile Átha Troim, C15 XYC4” arsa cosantóir</p>
-----------------	--

1. Measaim gur dhéileáil sibh go neamhdhleathach i m’aghaidh trí:

(cuir tic sa bhosca nó sna boscaí a bhaineann le hábhar)

- Idirdhealú a dhéanamh orm,**
- Ciapadh a dhéanamh orm, nó gur lig sibh go ndéanfaí ciapadh orm**
- Gnéaschiapadh a dhéanamh orm, nó gur lig tú go ndéanfaí ciapadh gnéasach orm**
- Gur theip oraibh freastal réasúnta a sholáthar dom [féach na Nótaí: do dhaoine atá faoi mhíchumas amháin]**
- Mé a íospairt** *(féach na Nótaí)*

in aghaidh na nAchtanna um Stádas Comhionann, 2000 – 2015.

2. Tuairimím go ndearna sibh seo bunaithe ar na forsaibh a leanas:

(cuir tic sa bhosca nó sna boscaí a bhaineann le hábhar)

- inscne** *(fireann nó baineann)*
- stádas sibhialta** *(singil, pósta, scartha, colscartha, baintreach nó i bpáirtnéireacht shibhialta)*

- stádas teaghlaigh** (*torrach; tuismitheoir nó tuismitheoir gníomhach de leanbh; tuismitheoir nó príomhchúramóir cónaitheach do dhuine faoi mhíchumas a bhfuil cúram leanúnach de dhíth orthu*); (féach na Nótaí)
- gnéaschlaonadh** (*claonadh heitrichnéasach, homaighnéasach nó déghnéasach*)
- ✓reiligiún** (*creideamh/cúlra creidimh nó easpa creidimh*)
- aois** (*18 bliain d'aois nó os a chionn*); (féach na Nótaí)
- ✓míchumas** (*féach na Nótaí*)
- ✓cine** (*dath, náisiúntacht, bunadh eitneach nó náisiúnta*)
- ball den Lucht Siúil**
- ✓íospairt** (*féach na Nótaí*)
- cúnamh tithíochta** (*féach na Nótaí*)

3. Seo a leanas sonraí den ghearán seo (*cuir isteach sonraí ar nós - áit, dáta agus an t-am a deir tú gur dhéileáil an freagróir leat go neamhdhleathach, agus na rudaí a tharla roimh an imeacht seo*):

Dáta:...18/03/2026...

Am:.....tuairim is tamaillín roimh an 1:06i.n. a chlog.....

Sonraí eile:

..... “Gary” arsa buíóg (ina dlíodóir nó ina páirtí?) ri breitheamh Máire ní Máille mic Oisdealbhaigh os comhair Cúirte 1 go minic ar an 18/03/2026 roimh an 1:05i.n. a chlog. “Gary” arsa fear (ina dhlíodóir nó ina pháirtí?) i gcoinne na buíóige úd ri breitheamh Máire ní Máille mic Oisdealbhaigh go minic ar an 18/03/2026 roimh an 1:05i.n. a chlog. Dúirt na dlíodóirí úd nó na páirtithe úd nó an dlíodóir úd agus an páirtí úd leis an bhreitheamh Máire ní Máille mic Oisdealbhaigh as an Sacs-Bhéarla. Dúirt an breitheamh Máire ní Máille mic Oisdealbhaigh leo as an Sacs-Bhéarla.

Chríochnaigh sí leo, dá brí sin “A Bhreithimh” arsa mise ach shéan sí a rá as an Ghaeilge, dá brí sin thóg garda amach mise.

Shéan Béarlóir buíóige eile cúirte a rá rium tuairim is tamaillín tar éis an 1:06i.n. a chlog.

Cf.

[HTTP://Gloucester.Insomnia247.NL/gardai/Where_are_you_from/2026-03-19f_Rinne_cuirte_an_choip_chrua_seo_img20260319_16554622.png](http://Gloucester.Insomnia247.NL/gardai/Where_are_you_from/2026-03-19f_Rinne_cuirte_an_choip_chrua_seo_img20260319_16554622.png)

.....Tiomáineann dúnmharuithe; scóladh (i m’aghaidh mar shampla); idirdhealuithe; inghreimeanna; ciníochas; ciapadh; gáinneáil ar daoine;

moghsaine; ionchúisimh mhailíseacha; coireanna eile; clúmhillleadh; aslú; agus neamhdhleathachtaí eile na hiarratais seo liom orthu. Míníonn gearáin liom os comhair cúirteanna agus ionchúisitheoirí agus gardaí agus an Choiste Eorpaigh um Chéastóireacht agus Íde nó Pionós atá Mídhaonna nó Táireach a Chosc srl. freisin na neamhdhleathachtaí sin.

.....

Diúltaíonn Fundação para a Ciência e a Tecnologia, I.P. (FCT) na Portaingéile scoláireachtaí a thabhairt do fhisiceoiríbh Ghaelachaibh.

Diúltaíonn Fundação para a Ciência e a Tecnologia, I.P. den Phortaingéil scoláireachtaí a thabhairt dhom trí bréag mhailíseach (mar gheall ar idirdhealú agus ciníochas in aghaidh na céime Gaelaí liom) trí locht follas, ionas go ngearánann mise ri ollscoil mar dhea Ghaelaigh mar shampla in 2009. Ní chabhraíonn sí liom. Scríobh mise gearáin ri Údarás Náisiúnta Cáilíochtaí na hÉireann mar shamplaibh ar na 24/02/2009; 25/02/2009; 07/05/2012; 25/09/2012; 08/10/2012; agus 07/11/2012. Scríobh Údarás Náisiúnta Cáilíochtaí na hÉireann litir ar mo shon in 2009, ach ní dhéanann sí an gnó.

Rinneadh mac léinn de dochtúireacht díomsa in Aibreán 2009. Shracadh Ollscoil mar dhea Coimbra mórán airgid liomsa asamsa. Cf. goid le cleas.

Gearán fostaí mná um ambasáid le hÉirinn sa Phortaingéil rium ar an 21/04/2010 mar scríobh mé di as an Gaeilge ach ní bhíonn an Gaeilge aici.

Is moí de Ollscoil mar dhea Coimbra agus de LIP - Laboratório de Instrumentação e Física Experimental de Partículas mé.

“beware.” arsa Maria Filomena de Osório Pinto dos Santos Figueiredo go bagrach domsa ar an 30/03/2011.

Tiomáineann Ollscoil mar dhea Coimbra agus Fundação para a Ciência e a Tecnologia, I.P. ionchúisimh go minic. Rinne Paulo Alexandre Cunha Gomes béadchaint ormsa ar son Fundação para a Ciência e a Tecnologia, I.P. ar na 16/11/2011 agus 17/11/2011.

D’ordaigh Maria Filomena de Osório Pinto dos Santos Figueiredo lánúnas a dhéanamh léi dhom .i. go cruinn **“Go to hell.”** ar sise dhomsa ar an 19/12/2011.

Fuair mé litir le cumann dlíthe faoin dlíodóir ar mo shon ar son caingne liom in aghaidh na hOllscoile mar dhea de Coimbra ar an 20/01/2012. Fanaim le 1^ú breith na caingne sin fós.

Scríobh mise gearáin ri ollscoil mar dhea Ghaelaigh mar shamplaibh ar na 07/05/2012; 25/09/2012; 08/10/2012; agus 09/10/2012.

Tiomáin an dlíodóir Dr. Rita Almeida d’Eça FCT a thabhairt tuarastal do níos mó ná 400 eolaí as tíorthaibh, dá brí sin fuair mé píosaí scoláireachta in 2012.

Gearánann mise ri ambasáidíbh le hÉirinn agus leis an Phortaingéil. Ní dhéanann ambasáid le hÉirinn an gnó ach rinne sí freagraí. Ní fhaighim freagra as Bleá Cliath leis an ambasáid seo leis an Phortaingéil.

Tugann Paulo Alexandre Cunha Gomes leabhal ormsa faoin 16/11/2011 agus mionn éithigh ar son Fundação para a Ciência e a Tecnologia, I.P. ón 26/10/2012.

Scríobh mise alt eolaíochta faoi alt bréagach lenár saotharlainn in *IEEE Transactions on Nuclear Science*. Gearán eagarthóir eolaí rium faoi Shacs-Bhéarla lochtach de dhréacht den alt seo liomsa.

Glac eagarthóir eolaí ar son foilsithe leis an alt seo liomsa ar an 16/01/2013.

Thug LIP - Laboratório de Instrumentação e Física Experimental de Partículas gó scríofa dhom ar an 03/12/2012.

Gearánann mise ri QQI ón 05/12/2012. Ní fhaighim freagra.

Scríobh mise gearán ri Seán Scurlóg (Aire Taighde agus Nuálaíochta) ar an 28/01/2013. Cf. 130023/MIP. Ní fhaighim freagra leis.

“**This is not your country.**” arsa Rui Miguel Curado da Silva dhom ar an 29/01/2013 agus eisean ag ordú mo imeachta liomsa as an Phortaingéil dhom.

Dúirt sé gur cuma leis gur **ghortaigh coirpigh mé.**

Ní bhrisim dlí ná riail ná rialachán. Comhlíonaim orduithe. Bíonn LIP - Laboratório de Instrumentação e Física Experimental de Partículas agus Ollscoil mar dhea Coimbra ag déanamh frithdhúnta orm. “**Fuck you!**” arsa neach faire ar son LIP - Laboratório de Instrumentação e Física Experimental de Partículas domsa ar an 04/02/2013.

Shínigh breitheamh coiriúil cúirte Sara André dos Reis Marques agus ionchúisitheoir poiblí Vera Cristina da Silva Gomes de Oliveira **an t-ordú leis an scóladh i mo aghaidh a cúlcheadú le díolúine ó ceartas.**

Thosaigh otharlann den Ollscoil mar dhea Coimbra an **scóladh** seo tar éis an 20/03/2013. Gheall oibrí otharlainne seo Nuno Gonçalo Gomes Fernandes Madeira (agus é ag insintíbh **bréag** dom) go stopfadh oibríthe otharlainne seo mo scóladh dá shíneoinn scríbhinn (nach dtuigeann mise óir is as an Phortaingéilis¹ í). Shínigh mé ar ndóigh í: ach lean siad do mo scóladh.

D’inis Nuno Gonçalo Gomes Fernandes Madeira bréag dom faoi brí na scríbhinne sin. Bhuail sé bob orm trí scianter le n-í a shíniú roimh an 02/04/2013. Is faoistin fhalsa í agus cuireann sí cuimsiú an dlíodóra sin ar ceal. Ní tharscaoilim na cearta go heolach. Cf. aslú.

Chan ionann cleachtas de chéastóireacht agus ceartas.

“teangacha breise a fhoghlaim. Agus is minic nach dtugtar na háiseanna cuí dóibh, nó an tacaíocht chúí dóibh.” arsa Orlaith nic Gearailt de Chonradh na Gaeilge, dar le hÉanna ú Caollaí, ‘Céad Míle Fáilte’ roimh phobail nua na Gaeilge, *The Irish Times*, 23/01/2023.

Bíonn fianaisí falsa ó bhreithiúnaibh. Cf. Seán ó Cuirreáin, *Éagóir: Maolra Seoighe agus dúnmharuithe Mhám Trasna* (Cois Life, 2016) um Leathanachaibh 129; 134; 140; 150; 192; agus 271. Cf. Alan Titley, ‘Ní raibh ann ach mioncheannairc ar deireadh’, *The Irish Times*, 22/04/2019. Is bréagadóirí breithiúna.^{2,3,4,5,6} Cf. CLAIRE MURRAY, MOVING TOWARDS RIGHTS-BASED MENTAL HEALTH LAW: THE LIMITS OF LEGISLATIVE REFORM (2013) 49 *The Irish Jurist* 161-181 um Leathanach 175. Cf. Sharon Lynch, [HTTPS://WWW.RTE.IE/news/courts/2023/1222/1423464-judge-sexual-assault/](https://www.rte.ie/news/courts/2023/1222/1423464-judge-sexual-assault/) Judge guilty of sexually assaulting six young men when he was a teacher,

¹ach níor chlósscríobh an gealtlann seo an t-ainm dhom ar an faoistin fhalsa seo ach leagan amháin as an Sacs-Bhéarla amháin (gan an Gaeilge gan leagan Portaingéilise)

²Castellano, U. (2007). Becoming a Nonexpert and Other Strategies for Managing Fieldwork Dilemmas in the Criminal Justice System. *Journal of Contemporary Ethnography*, 36 (6), 704–730.

³Roelf Bolt, *The Encyclopaedia of Liars and Deceivers* (Reaktion Books, Londain agus an Corn, 2015)

⁴The Associated Press, Pennsylvania: Former Judge Sentenced in Bribery Tied to Juvenile Court, *The New-York Times*, 11/08/2011, [HTTPS://WWW.NYTIMES.COM/2011/08/12/US/12BRFS-CIARELLA.HTML](https://www.nytimes.com/2011/08/12/us/12brfs-Ciavarella.html)

⁵Ian Urbina, 2 Ex-Judges May Be Tried in Sentencing of Juveniles, *The New-York Times*, 2009, [HTTPS://WWW.NYTIMES.COM/2009/08/25/US/25JUDGE.HTML](https://www.nytimes.com/2009/08/25/us/25judge.html)

⁶Amanda M. Geary, Unequal Justice?: A Look at Criminal Sentencing in Allegheny County (2018) 56 *Duquesne Law Review* 81, [HTTPS://DSC.DUQ.EDU/cgi/viewcontent.cgi?article=3818&context=dlr](https://dsc.duq.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=3818&context=dlr) Leathanach 5 as 20

22/12/2023. Cf. “the Contracting States of the Council of Europe will respect their international law obligations” arsa SÍOFRA O’LEARY, COURTS, CHARTERS AND CONVENTIONS: MAKING SENSE OF FUNDAMENTAL RIGHTS IN THE EU (2016) 56 *The Irish Jurist* 4-41 um Leathanach 35.

Mhaígh Maria Filomena de Osório Pinto dos Santos Figueiredo as mo scóladh.

Scríobh Nuno Gonçalo Gomes Fernandes Madeira agus otharlann den Ollscoil mar dhea Coimbra faoistin as Sacs-Bhéarla a bhíonn bacach ar an 11/04/2013 agus iad ag admháil go ngníomhaíonn siad i mo aghaidh mar gheall ar anchor agus idirdhealú agus caingne liom in aghaidh na hollscoile mar dhea seo agus os comhair Polícia Judiciária. Cf. diansireadh. Scólann otharlann den Ollscoil mar dhea Coimbra mic (as tíorthaibh) léinn de dochtúireachtaibh. Bhíodh mé i dtóir chontúirteach⁷ gan toradh de mheon mí-mhacánta. “Tar a éis a tuigtear gach beart.” arsa seanfhocal. “Seachain gleacaí milis sleamhain.” arsa seanfhocal. “Déanann neart ceart.” arsa seanfhocal.

Dearbhaíonn síceolaithe go mbíonn gnothaichean le teangachaibh ag an lucht uathachais. Dearbhaíonn síceolaithe ón 25/08/2013 gur neach uathachais de Asperger mé is go mbíonn gnothaichean leis an Sacs-Bhéarla agam.

“malpractice” arsa Nuno Gonçalo Gomes Fernandes Madeira faoi mo scóladh.

Deir otharlann Ghaelach go mbíonn fadhb francbhéarla i mo aghaidh os comhair otharlainne sa Phortaingéil.

Thionscain mé caingean⁸ ar son scoláireachta de dochtúireacht, dá brí sin foilsíonn cosantóir agus cúirteanna fianaise scríofa gur comhchoirí scólta Maria Filomena de Osório Pinto dos Santos Figueiredo.

Clúmhillteann Rui Miguel Curado da Silva mé dá brí sin gearánann an t-abhcóide Dr. João Saldanha ar mo son ri ionchúisitheoir poiblí ón 01/08/2014. Is comhchoirithe scólta i mo aghaidh an tseirbhís Phortaingéalach ionchúiseamh agus Rui Miguel Curado da Silva. Ní thógann sí do chúirt mar cosantóir é. Gearánaimid go foirfe in aghaidh clúmhillte orm, dar leis an abhcóide Dr. Ricardo Melo Marques, agus ní thugann an Dr. Ricardo Melo Marques a leithéid laofa ná a leithéid caime ná a leithéid díocais leis an tseirbhís Phortaingéalaigh ionchúiseamh in aghaidh náisiúntachta eile ar chor ar bith i gcosc ionchúiseamh faoi deara in am ar chor ar bith. Tugtar DIAP do rannóig um an tseirbhís Phortaingéalaigh ionchúiseamh. Ciallaíonn DIAP Daille Intinní in Aghaidheannaibh Próiseas.

Gearán mise ris an Ollamh Maria Filomena de Osório Pinto dos Santos Figueiredo .i. comhchoirí scólta ar an 04/08/2014.⁹ “This is not your country. Go to your country. [. . .]” ar sise dhom i gcodarsnacht le mionnaibh éithigh léi le comhchoirithibh mar shamplaibh le fiú breithiúna!

Tháinig an Dr. Ricardo Namora de Melo Teixeira chugam ar an 05/08/2014 sular bhuaill mé le breitheamh ar chor ar bith agus é ag caint liom agus é ag maíomh go raibh cabhair liom uaidh. Ní deir sé rium in am ar bith ach as an Sacs-Bhéarla (agus cuid bheag focal gan fiú abairte as teanga ghallda eile) dá brí sin thosaigh mé a rá ris den chéad uair agus mise ag cur ceiste as an Gaeilge air faoin chaoi go mb’fhéidir leis an obair sin a dhéanamh.

D’fhalsáigh breitheamh bréagadóra Rosa Pinto freagraí mar dhea asam. Ní dhéanann an Dr. Ricardo Namora de Melo Teixeira seo in am ar bith.

Tugann Maria Filomena de Osório Pinto dos Santos Figueiredo mionnaí éithigh ar son ionchúiseamh mailíseach mar shamplaibh ar an 27/11/2014 agus in 2018.

⁷gan rabhadh de chontúirt neamhfholas le réamhbheartú mar ba bob an tóir gan toradh

⁸Áireamh Taifid 335/14.5BECBR

⁹[HTTP://web.archive.org/web/20160711141503/http://WWW.Grex.org:80/~gloster/Evil_which_is_so-called_science/whistleblowing_is_not_a_mental_illness/Excerpts_of_protocol_of_23rd_September_2013.htm](http://web.archive.org/web/20160711141503/http://WWW.Grex.org:80/~gloster/Evil_which_is_so-called_science/whistleblowing_is_not_a_mental_illness/Excerpts_of_protocol_of_23rd_September_2013.htm) agus

[HTTP://Gloucester.Insomnia247.NL/drochdhliodoiri/mu/Rioghachd_Aonaichte_na_Breatainne_Moire_agu_s_na_h-Eireann_a_Tuath/um_Thuaisceart_Fail/Armstrong_Solicitors/This_is_not_your_country_Go_to_your_country_filename_Recording_20140804_101602.3gpp](http://Gloucester.Insomnia247.NL/drochdhliodoiri/mu/Rioghachd_Aonaichte_na_Breatainne_Moire_agu_s_na_h-Eireann_a_Tuath/um_Thuaisceart_Fail/Armstrong_Solicitors/This_is_not_your_country_Go_to_your_country_filename_Recording_20140804_101602.3gpp)

Thosaigh mise ag caint as an Gaeilge ach “I don’t speak Irish.” arsa Manuela Pereira ar an 20/01/2015. Cabhraíonn Polícia Judiciária, Rua Venâncio Rodrigues, 16, 3000-409 Coimbra le mo scóladh, ionas gur fhiafraigh mé de Sandra Roxo faoi dhrochobair le Polícia Judiciária ar an 20/01/2015 ach diúltaíonn sí a fhreagairt.

Bhuail Sandra Roxo agus Manuela Pereira (Polícia Judiciária as Rua Venâncio Rodrigues, 16, 3000-409 Coimbra) gan ateangaire liom ar an 05/02/2015. Tiomáineann siad an Sacs-Bhéarla. Ní rabhamar ag smaoineamh fríd an Pórtaingéilis. Ní rabhamar ag smaoineamh fríd an Sacs-Bhéarla. Ní athraím mo cuntas faoi na heachtraíbh in am ar chor ar bith. Is neach de Asperger mé. Ní insím bréag ar chor ar bith. Bíonn mórán focal as an Pórtaingéilis gan tiontú dílis go Gaeilge. Bíonn focal athbhríoch as an Pórtaingéilis.¹⁰ Ligeann Sandra Roxo uirthi gur athraigh mise mo cuntas.

Thairg breitheamh seóthrialach António Miguel Cordeiro da Veiga nó breitheamh seóthrialach João António Filipe Ferreira gan déanamh gáirí faoi choir mar dhea liom!

Glac Ana Vicente trí idircheapachán neamhdhleathach r-phost liom do charaid .i. bíonn fios ciontach aici. Léigh sí mí-aistriú (.i. mífhaisnéis .i. míthuairisc), a bhíonnas d’aon toisc, os ard do nuachtóiríbh ar an 08/03/2018. Dúirt an teangaire aici gur mí-aistriú é agus nár scríobh an teangaire aici é.

Clúmhillleann creimirí go hurchóideach gan fírinniú gan phribhléid gan tuairim mhacánta gan foilsíú cothrom réasúnach gan toiliú liom le foilsíú mé. Bíonn bréagadóirí ag trasnáil faoi chruthú (le cuntasaihb deireanachaibh (gan féidearthacht achomhairc) le huaschúirteannaibh) (le síceolaí) (le liannaibh) (le taifeadtaibh) (le clog adamhach) (le deimhnithibh breithe) (le ceadannaibh cónaithe) (le finnéthibh eile). Bíonn fíoraisc aibhreitheadha do mo chlúmhillleadh agus iad ag claonadh in aghaidh an tromachair de fianaisíbh. Falsaíonn siad fiú pléadálacha liom.

Thosaigh banaltrasa otharlainne ag caint faoin Sacs-Bhéarla ar an 24/06/2018, dá brí sin “I am not English.” arsa mise. “You have to speak Portuguese. You are in Portugal.” ar sise dhom, dá brí sin “You have to speak Gaelic” arsa mise, dá brí sin “We don’t have to speak English.” ar sise!

Robáil an Phortaingéil mo leabhair dlíthe agus mórán fianaisí liom mar gheall ar bréagadóiríbh. Cuireann na cailleanais iarmhartacha iarbhire seo agus an díshocraíocht seo isteach ar follasú agus pléadálachaibh mar shamplaibh. Déannann siad éagumas mar iarsmaibh leanúnachaibh scólta. Cf. scríbhinní liom ó na 14/11/2018; agus 05/12/2022. Ní chreideann dlíodóir ar mo son go bhfaighidh mé ar ais iad. Cf. r-phost léi ón 05/07/2023.

Scól agus **dúnmharaigh** potrálaí síciatrach Filipa Isabel Simões Veríssimo Othar Jorge Albano Esteves da Silva Fernandes ar an 08/04/2018. Fanaím le huimhir taifid fós. Tharla an scóladh is an dúnmharú seo mar gheall ar chlúmhillleadh orm agus Seán Scurlóig agus an ollscoil Ghaelaigh mar dhea sin agus SOLVIT agus QQI agus Údarás Náisiúnta Cáilíochtaí na hÉireann agus easpa de chúnamh dlíthe agus mionnaibh éithigh.

“my English sucks.” arsa fostaí otharlainne ar an 21/08/2018.

“we don’t speak Irish.” arsa fostaí otharlainne ar an 29/08/2018. “Colin speaks Gaelic.”^{11,12} arsa comhoibrí Helena Isabel Barros Caridade.

“you didn’t communicate with me in a language that I can understand” arsa oibrí Helena Isabel Barros Caridade gealtlainne ar an 07/11/2018.

“Caithfidh sibh mo rudaí a thabhairt dom.” arsa mise trí scríbhinn d’otharlainn ar an 14/11/2018.

“Ba mhiste liom Béarla.” arsa mise ar an 27/12/2018, dá brí sin “Brother . . . I’m not your.” arsa fostaí otharlainne.

¹⁰“leas” arsa *Focal sa Chúirt is Téarmaí Dlí* agus AN tACHT UM CHLÚMHILLEADH 2009 faoi focal le sanasaíocht chosúil. “spéise [. . .] mhaithe [. . .] suime” arsa AN tACHT UM CHLÚMHILLEADH 2009 faoi fóclaibh le sanasaíocht chosúil.” arsa mise.

¹¹gan rím le Gàidhlig

¹²le rím le ré

“Léigh mé le inní go raibh níos mó bás san otharlann sinn [. . .] Nach bhfuil and foireann analtrais no na doctúirí ag faire urthu agus ag tabhairt aire doibh?” arsa an Dr. Caitrín ní nó uí Cionaoith ar an 18/01/2019.

“I don’t understand. [. . .] I will not comprehend. [. . .] If you don’t have nothing to say in English” arsa oibrí Helena Isabel Barros Caridade otharlainne ar an 23/01/2019.

“**Fuck you.**” arsa fostaí otharlainne ar na 20/02/2019; 23/02/2019; agus 06/07/2019 agus “**fuck you mother fucker.**” ar seisean ar an 30/03/2019.

“I don’t understand. It has to be in English.” arsa fostaí otharlainne ar an 03/04/2019.

Bhí mé ag caint le fostaí otharlainne as an Sacs-Bhéarla ach “I don’t understand Irish.” ar seisean ar an 04/04/2019.

“31730729728726725724723722721719716715714713/07/20197

05704702701/08/2019

An tAire Dlí agus Cirt agus Comhionannais,

94 Faiche Stiabhna,

Baile Átha Cliath 2.

A dhuine uasail, a chara,

Thionscain mé agra os comhair na hArd-Chúirte aig Baile Átha Cliath [. . .]

[. . .]

Ní fhaigheann seóthriail Phortaingéalach 123/14.9PFCBR adhmálacha (na dtoghairmeacha) ó na finnétithe atá ina gcónaithe in Éirinn. Cha ndéanann an chrúbáil Phortaingéalach seo an gnó, dar le comhlacht Éireannach dlíthe. Dúirt sé liom fé n-inniúlacht seirbhálacha aig foireann na hArd-Chúirte aig Bleá Cliath. D’impigh mé amhlaidh ach cha ndéanann sí an diúité seo ags na dualgais eile. Cruthaíonn otharlann aig Naomh Pádraig ollscoile nach gealt mise ach ní threoraíonn sí oibithe do fhinnéacht fúm ionas gu gclaonann sí ceartais. Cúlcheadaíonn an tseóthriail seo gun fhinné síciatrach fúm ar bith inbhéartaí i gcoinní na saineolaithe síciatrach. Tá mé i mo chónaí i ngealtlann mar iarmhairt. Bíonn aithne againn ar ainbheirtheanna Éireannacha fasach le caimiléirí.

Bréagann breithiúna na seóthrialach seo fé [. . .]

[HTTP://Gloucester.Insomnia247.NL/drochdhliodoiri/mu/Rioghachd_Aonaichte_na_Breatainne_Moire_agu_s_na_h-Eireann_a_Tuath/um_Thuaisceart_Fail/Armstrong_Solicitors/](http://Gloucester.Insomnia247.NL/drochdhliodoiri/mu/Rioghachd_Aonaichte_na_Breatainne_Moire_agu_s_na_h-Eireann_a_Tuath/um_Thuaisceart_Fail/Armstrong_Solicitors/)

[This_is_not_your_country.Go_to_your_country_filename_Recording_20140804_101602.3gpp](#)] agus bhíirinní iomadúla eile. Mar eiseamláir is neamhchiontach mé dá bhrí sin téighim séantach gu macánta fírinneach anns na líomhaintí a gcuirtear i mo leith ar chora uaireanta ar bith ach ligeann siad fiú orthu gur phléadáil mé faoistin. Ambaiste!

[. . .] Tá mé ag tionscnamh cainge nua os comhair na hÉireann tríd an litir seo. Cuir an tionscnamh seo in iúl do na húdaráis bhainteacha thar mo cheann le do thoil. [. . .]

D’iarr mé ar Chúnamh Éireannach mar dhea Dlíthe dlíodóirí i gcoinní cearranna ilchineálach Éireannach roimhe ré seóthrialach fad ó shin. Fanaim leis na chéad cheapacháin sin fós. Fanaim le fiú an chéad ainmniúcháin sin. Carson? Cé na huaireanta a mbainfidh mise cabhracha as? “Cuir an tionscnamh seo in iúl do na húdaráis bhainteacha thar mo cheann le do thoil” arsa mise dá bhrí seo cuir an tionscnamh seo leis na himpíocha do Chúnamh Éireannach Dlíthe.

Is duine maith mise dar le hEóin Dubskey agus leis na péas

João Paulo Cardoso Monteiro,

Rua Monte do Alvito, nº 36,

4760-712 Ribeirão,

an Phortaingéil

agus

Francisco José Quadrado Ferreira,

Guarda Nacional República,

Rua Professor Guilherme Tomé,

3045-503 Taveiro,

an Phortaingéil.

Ghoid an Phortaingéil mo leabhair dlíthe agus gach páipéar chugan leis na hArd-Chúirteanna as Fál. Chúbláil sí gu haindleathach post-dealain leam fé gcúiseanna Gaelacha dlíthe leam. Bacann sí an tIdirlíon. Déanann sí sabaitéireacht m’éileamh tríd an ngoid seo ’s trí na baic seo ionas nach léann mise na fasaigh ná na reachtanna srl. ná na cruthúnais ionas nach seirbhálar na sonraíochtaí. Scríobh atur na ceann des na leabhair dlíthe leam [. . .]

Tabhair freisin cóipeanna as na focail as conradh Eorpach maidir le cosc ar chéasadh agus ar íde agus ar phionós atá mídhonna ná táireach; cúnant idirnáisiúnta ar chearta sibhialta agus polaitiúla; conradh i gcoinne céasta agus i gcoinne íde nó pionós eile atá cruálach, mídhonna nó táireach; agus rialacha príosún Eorpach dom le do thoil.

Ba bhoicht mic shaonta léinn mar gheall ar Pilib Willekens na [. . .]. Chruthaigh ’s chlóschríobh ’s chlóigh ’s shínigh sí doiciméad i Mí an Mhárta in 2005, agus d’iarr sí orm a chomhshíniú agus a fhilleadh i Mí na Feabhra in 2005 sul ar chruthaigh sí é! Bhí diúité orm a chur baic ar athdhéanamh de dhrochíde leis (do chinn de na mic nua léinn), dá bhrí sin sceith mé maidir le

Pilib Willekens. Lot Maria Filomena de Osório Pinto dos Santos Figueiredo mo réim ar a son trí fhoraitheanta claonbheitheacha gealtlann. “Déanann neart ceart” arsa seanfhocal.

Cf. “Éagóir: Maolra Seoighe agus dúnmharuithe Mhám Trasna” le Seán ú Cuirreáin.

If mife le meaf,

Coileán Niocláf Pól Glofter” arsa mise.

“I don’t care about you” arsa fostaí otharlainne faoi na Gàidheil ar an 21/02/2020.

“I don’t know how to say it in English.” arsa fostaí Filipa Isabel Simões Veríssimo otharlainne ar an 13/07/2020.

Breithníonn cúirt ón 27/11/2020 nach gealt mé agus go gcaithfidh Fundação para a Ciência e a Tecnologia, I.P. scoláireacht dochtúireachta a thabhairt dhom, ach ní thugann Fundação para a Ciência e a Tecnologia, I.P. an t-airgead sin dhom.

Scól agus **dúnmharaigh** potrálaí síciatrach Filipa Isabel Simões Veríssimo agus comhchoirithe othar Francisco José Mira de Azevedo in 2021. Fanaim le huimhir taifid leis an tseirbhís Phortaingéalaigh ionchúiseamh fós. Tharla an scóladh is an dúnmharú seo mar gheall ar chlúmhillleadh orm agus Seán Scurlog agus an ollscoil Ghaelaigh mar dhea sin agus SOLVIT agus QQI agus Údarás Náisiúnta Cáilíochtaí na hÉireann agus easpa de chúnamh dlíthe agus mionnaíbh éithigh.

Dearbhaíonn Cúirt Eorpach um Chearta Daoine scóladh is idirdhealú is clúmhillleadh i mo aghaidh ón 30/09/2021.

“Could you send some of my things to me, please? Please send

* the books “Gatley on Libel and Slander” and “Ar an Taifead: Fís, Fuaim, Focal” and “Quick Win Media Law” and “Focal sa Chúirt” and “Dlí na Fianaise in Éirinn” and “International Libel & Privacy Handbook” [. . .]

* the DVDs and CDs of mine [. . .]

* my USB Flash pens; [. . .] to me.” arsa mise do Ollscoil mar dhea Coimbra ar an 05/12/2022.

Claonann an Phortaingéil ceartais. Bíonn an Phortaingéil go córasach forleathan ag drochoibreachaibh dúnmharaithe agus ag drochoibreachaibh scolta agus ag drochoibreachaibh anchoir.

.....
Cabhraíonn na cosantóirí seo lena gcine. Bacann siad cabhrú lenár gcine.....

Leanann leithéidí.

(LEAN ORT AR BHILEOG(A) EILE, MÁ S GÁ

4. Is dóigh liom gur déileáladh liom le níos lú fabhair ná mar a déileáladh le duine eile i gcás inchoimparáide, mar seo a leanas (bunaithe ar na forasaibh thuasluaite):

(ní gá an mhír seo a chomhlánú i gcásanna a bhaineann le ciapadh agus le gnéaschiapadh)

.....Úsáideann cosantóirí seo an Sacs-Bhéarla agus cúlcheaduithe agus feall fóirdheontais ar son dúnmharfóirí. Cabhraíonn na cosantóirí seo lena gcine. Bacann siad cabhrú lenár gcine.....

5. Tugaigí freagraí, le bhur toil, ina mhínítear cé na fáthanna ar dhéileáil sibh liom ar an mbealach sin. Tá Foirm ES.2 ceangailte leis seo agus is féidir í a úsáid do fhreagraíbh.

Iarratas ar eolas eile:

(Mura bhfuil an mhír seo á húsáid ag an ngearánach, téigh díreach ar aghaidh go dtí an chéad leathanach eile)

Tugaigí freagraí scríofa, le bhur toil, ar na ceisteanna seo a bhaineann le cásannaibh liom: (Liostaigh do cheisteanna anseo agus tabhair uimhir do gach ceann).

A haon: ar gach ceist liom chugaibh.

A dó: Cé na fáthanna go mbacann sibh cabhrú liom?

6. Tá sé i gceist agam sásamh a lorg faoi na hAchtannaibh um Stádas Comhionann 2000-2015 mura bhfuilim sásta leis na freagraíbh asaibh, nó mura gcuireann sibh freagra ar fáil laistigh de mhí amháin tar éis dom an fhoirm seo a sheoladh chugaibh.

Cuirigí freagraí asaibh chugam chuig seoltaí thíosluaite, le bhur toil.

Síniú Gearánaigh:

.....Nioclás Pól Caileán de Ghlostéir.....

Dáta:02/04/2026.....

Seoltaí cumarsáidí: Gloucester@Insomnia247.NL

NÓTA DON DUINE A mBEIDH AN FÓGRA SEO Á FHÁIL ACU:

Tá tuilleadh eolais maidir le reachtaíocht fostaíochta, comhionannais agus caidrimh tionsclaíoch le fáil ar www.workplacerelations.ie nó trí ghloach a chur ar 0818 80 80 90.

Tá an méid a leanas le fáil ann freisin:

- Foirm fhreagra ES.2

- Nótaí míniúcháin “Eolas faoi Fhoirm ES.1 a fháil, nó conas úsáid a bhaint as Foirm ES.2”
- Nósanna imeachta maidir le hlmscrúdú a dhéanamh ar Ghearáin Fostaíochta agus Chomhionannais.

EOLAS FAOI CONAS ÚSÁID A BHAINN AS AN bhFOIRM ES.1

Tabhair do d’aire, le do thoil, nach comhairle dlí atá i gceist leis an bhFoirm seo ná leis na Nótaí Eolais, agus ní léiriú dlí iad ach an oiread. Cuirtear ar fáil iad mar chúnamh praiticiúil i dteanga atá soiléir sothuigte, ionas go mbeidh eolas soiléir ag an dá pháirtí faoi na saincheistanna atá faoi chaibidil. Tá siad faoi réir fhocláíocht beacht na nAchtanna i ngach cás.¹³

1. Céard faoi an fhoirm seo?

Faoi na hAchtanna um Stádas Comhionann 2000-2015, tá sé neamhdhleathach go ginearálta idirdhealú a dhéanamh ar dhaoine nuair atá earraí, seirbhísí, áiseanna, cóiríocht nó oideachas á soláthar, bunaithe ar inscne an duine, stádas sibhialta, gnéaschlaonadh, reiligiún, aois, míchumas, cine ná ballraíocht den Lucht Siúil, agus i gcásanna áirithe nuair atá forlíonadh cíosa á fháil ag an duine.

Tá iompar eile ann atá neamhdhleathach chomh maith:

- ciapadh bunaithe ar aon cheann de na fachtóirí seo, nó gnéaschiapadh,
- duine a íospairt toisc gur lorg siad cearta atá faoi réir na nAchtanna um Stádas Comhionann,
- gan “freastal réasúnta” a sholáthar (mínítear é seo ag pointe 9) i gcás duine a bhfuil míchumas orthu.

Tá foráil déanta sna hAchtanna i leith roinnt díolúintí sonracha a bhaineann leis na rialacha ginearálta seo.

Foirm ES.1 Is í seo an chéad chéim chun gearán idirdhealaitheach a dhéanamh faoi na hAchtanna um Stádas Comhionann. Faoi na hAchtanna um Stádas Comhionann, *ní mór* do dhuine ar mian leis/léi gearán a

¹³ Tá téacs iomlán na nAchtanna um Stádas Comhionann 2000 – 2015 le fáil ag www.workplacerelations.ie, nó ó irishstatutebook.ie. Leagtar amach thíos roinnt de na sainmhínte ábhartha ón Acht, ag pointe 9. Leathanach 12 as 20

dhéanamh (“**an gearánach**”) Fógra scríofa a sheoladh chuig an duine a bhfuil gearán a dhéanamh faoi (“**an freagróir**”). Caithfidh eolas faoi leith a bheith san Fhógra, agus ní mór é a sheoladh lasitigh de theorainn ama faoi leith.

Is Fógra í an fhoirm ES.1. An aidhm atá aige ná cuidiú leis an dá pháirtí na riachtanais dlí a chomhlíonadh maidir le fógra agus freagra a thabhairt.

Rochtain agus riachtanais speisialta

Má tá deacracht agat an fhoirm seo a chomhlánú (mar shampla, de bharr mhíchumais nó teanga nó deacrachtaí scríbhneoireachta), déan teagmháil leis an an gCoimisiún um Chaidreamh san Áit Oibre. Déanfaimid iarracht cuidiú leat trí shocruithe malartacha a dhéanamh, mar is cuí.

2. Cad é “an t-iarratas ar eolas” (pointe 6 san fhoirm ES.1)?

Faoi na hAchtanna um Stádas Comhionann 2000-2015, tá tú i dteideal cesiteanna a chur ar an bhfreagróir, i d’Fhógra, chun eolas a fháil a bhaineann le do chás. (Níl sé éigeantach é seo a dhéanamh). Is féidir leat pointe 6 san Fhoirm ES.1 a úsáid chun é a seo a dhéanamh.

Níl aon dualgas ar an bhfreagróir do cheisteanna a fhreagairt. Ach, mura bhfreagraíonn siad, nó má thugann siad eolas atá bréagach nó míthreorach, tá foráil san Acht go bhféadfadh Oifigeach Breithniúcháin é seo a chur san áireamh, más cuí, nuair atá cinneadh á dhéanamh maidir le do chás.

3. An gcaithfidh mé an Fhoirm ES.1 a úsáid chun mo ghearán a chur in iúl don fhreagróir?

Ní chaithfidh. Níl aon ghá an fhoirm áirithe seo a úsáid. Tá sé deartha chun go mbeidh sé síos éasca don dá pháirtí forálacha na nAchtanna um Stádas Comhionann a chomhlíonadh maidir le fógra a sheoladh, iarratas a dhéanamh ar eolas, agus freagra a fháil. Ach is féidir leat d’fhrógra féin a

scríobh, má chomhlíonann sé na riachtanais go léir atá sna hAchtanna um Stádas Comhionann.

4. Cad a dhéanfaidh mé leis an bhfoirm nuair a bheidh sí comhlánaithe agam?

Seol an fhoirm díreach ar aghaidh chuig an bhfreagóir (is é sin, an duine nó an eagraíocht ar dóigh leat go ndearna siad idirdhealú ort). Ná seol an fhoirm seo chuig an gCoimisiún um Chaidreamh san Áit Oibre, le do thoil.

Déan cóip den fhógra sula seolann tú é. Ba chóir duit é a sheoladh sa phost cláraithe, nó faigh **deimhniú postála** ó Oifig an Phoist.

Má tá sé i gceist ag grúpa daoine gearán a dhéanamh faoin imeacht céanna, ba chóir do gach gearánach fógra a sheoladh.

Seol an Fhoirm ES.2 (ceangailte) chuig an bhfreagóir le d'Fhógra. Is féidir leo í a úsáid chun freagra a chur chugat.

5. An bhfuil teorainn ama ann chun an fógra a sheoladh?

Tá. Tá sé seo tábhachtach. Leagtar amach sna hAchtanna um Stádas Comhionann go gcaithfidh tú an Fógra a sheoladh chuig an bhfreagóir laistigh de dhá mhí ó tharla an t-imeacht a bhfuil tú ag déanamh gearán faoi.

Mura dhéanann tú é seo laistigh den teorainn ama seo, d'fhéadfadh sé nach mbeidh do ghearán bailí: mura bhfuil an gearán bailí, ní féidir leis an Oifigeach Breithniúcháin déileáil leis.

6. An féidir liom aon rud a dhéanamh má tá an teorainn ama cailte agam?

I gcúinsí áirithe, is féidir síneadh de cheithre mhí, ar a mhéad, ó tharla an t-imeacht, a chur leis an teorainn ama chun fógra a sheoladh. Ni mór duit

iarratas a chur chuig Oifigeach Breithniúcháin an Choimisiúin um Chaidreamh san Áit Oibre ina n-iarrann tú air nó uirthi síneadh ama a thabhairt, agus ní mór go mbeidh sé nó sí sásta go bhfuil cúis réasúnta ann chun é seo a dhéanamh. (Mínítear conas an t-iarratas seo a dhéanamh i *Nósanna Imeachta d'Imscrúdaithe ar Ghearáin Fhostaíochta agus Chomhionannais* de chuid an Choimisiúin um Chaidreamh san Áit Oibre).

I gcúinsí atá an-teoranta, de réir na nAchtanna um Stádas Comhionann, is féidir le hOifigeach Breithniúcháin an Choimisiúin um Chaidreamh san Áit Oibre roinnt de na coinníollacha fógra, nó iad go léir a ligean thar ceal, (mar shampla, glacadh le gearán cé nach bhfuarthas an fógra laistigh de na teorainneacha ama atá ceadaithe). Tá sé scríofa san Acht, áfach, nach féidir é seo a dhéanamh ach amháin:

- I gcúinsí eisceachtúla
- Nuair atá an tArd-Stiúrthóir sásta go bhfuil sé cothrom agus réasúnta sna cúinsí áirithe atá i gceist
- nuair a chuirtear na cúinsí ábhartha go léir san áireamh, lena n-áirítear:
- an méid eolais is dócha go bhfuil ag an bhfreagróir maidir leis na cúinsí inar tharla an t-iompar toirmiscthe
- agus méid an riosca nó an dochair a d'fhéadfadh tionchar a bheith aige ar chumas an fhreagróra déileáil go sásúil leis an ngearán.

Ní mór duit iarratas a chur faoi bhráid Oifigigh Bhreithniúcháin de chuid an Choimisiúin um Chaidreamh san Áit Oibre chun go ligfí thar ceal an fógra.

Beidh an deis ag an bhfreagróir a thuairim a chur in iúl más amhlaidh go bhfuil sé i gceist ag an Oifigeach Breithniúcháin síneadh ama chur leis an iarratas nó an fógra a ligean thar ceal.

7. Cad a tharlóidh nuair a bheidh an fhoirm seolta agam?

Mura bhfuil freagra faighte agat tar éis mí amháin, nó má fhaigheann tú freagra agus níl tú sásta leis, is féidir leat gearán a dhéanamh faoi na hAchtanna um Stádas Comhionann leis an gCoimisiún um Chaidreamh san Áit Oibre, ag www.workplacerelation.ie nó An Coimisiún um Chaidreamh

san Áit Oibre (WRC), Bóthar Uí Bhriain, Ceatharlach, R93 W7W2. Beidh ort foirm ghearán a chomhlánú. Tá an fhoirm seo ar fáil ar líne ó www.workplacereleation.ie.

Tabhair do d'aire go bhfuil teorainn ama faoi leith ag gabháil le gearán a dhéanamh. Ní mór don ghearán a bheith faighte ag an gCoimisiún um Chaidreamh san Áit Oibre laistigh de sé mhí ó tharla an t-imeacht atá faoi chaibidil (nó sé mhí ó tharla an t-imeacht deireanach, más amhlaidh go raibh níos mó ná imeacht amháin ann den chineál céanna.)

8. Cad a chiallaíonn na téarmaí dlí san fhoirm ES.1?

Mar seo a leanas a shainmhínítear sna hAchtanna um Stádas Comhionann na téarmaí thíosluaite:

“aois”: De réir na nAchtanna um Stádas Comhionann, ní mheasfar gur idirdhealú ar an bhforas aoise é má dhéileáiltear le duine nach bhfuil 18 mbliana d’aois slánaithe aige nó aici le níos lú fabhair nó le níos mó fabhair ná mar a dhéileáiltear le duine eile.

Mar sin féin, d’fhéadfadh sé a bheith mídhleathach idirdhealú a dhéanamh in aghaidh duine atá faoi bhun 18 ar aon cheann de na forais chosanta *eile*, e.g. an foras cine nó míchumais.

Ciallaíonn **“míchumas”** —

“(a) feidhmeanna coirp nó meabhrach duine a bheith in easnamh go hiomlán nó go páirteach, lena n-áirítear cuid de chorp duine a bheith in easnamh,

(b) orgánaigh atá nó is dóigh a bheidh ina dtrúig galair nó tinnis ainsealaigh a bheith sa chorp,

(c) mífheidhmiú, anchuma nó máchailiú cuid de chorp duine,

(d) riocht nó mífheidhmiú a bhfuil de thoradh air go bhfoghlaímíonn duine ar shlí éagsúil le duine nach bhfuil an riocht nó an mífheidhmiú air no uirthi, nó

(e) riocht, tinneas nó galar a fhearann ar phróisis smaointe duine, ar aireachtáil na réaltachta ag duine, ar mhothúcháin nó ar bhreithiúnas duine nó a bhfuil iompraíocht shuaite de thoradh air”.

Tarlaíonn **“idirdhealú díreach”** *“nuair a dhéileáiltear le duine le níos lú fabhair ná mar a dhéileáiltear, mar a dhéileáladh nó mar a dhéileálfai le duine eile i gcás inchomparáide”* bunaithe ar aon cheann de na forais chosanta (inscne, míchumas, cine srl). Mar shampla, má dhéileáiltear le fear le níos mó fabhair ná mar a dhéileáiltear le bean i gcúinsí inchomparáide, agus is léir gur déileáladh go héagsúil leis toisc gur fear é, d’fhéadfadh sé go bhfuil idirdhealú díreach i gceist bunaithe ar inscne.

“idirdhealú”: Cuireann na hAchtanna um Stádas Comhionann cosc ar fhoirmeacha éagsúla idirdhealaitheacha, lena n-áirítear *idirdhealú díreach, idirdhealú indíreach, mainneachtain “freastal réasúnta” a sholáthar* do dhuine faoi mhíchumas (mínítear é seo thíos), agus *idirdhealú trí bhainteacnt* (nuair a dhéileáiltear le duine le níos lú fabhair toisc go bhfuil baint acu le duine eile faoi fhoras cosanta, mar shampla an foras cine, míchumais, náisiúntacht, srl.) Is idirdhealú é *Íospairt* a dhéanamh ar dhuine agus déileáiltear léi mar sin.

Ciallaíonn **“stádas teaghlaigh”** *“bheith torrach nó freagracht—*

- (a) *mar thuismitheoir nó mar dhuine in loco parentis i ndáil le duine nach bhfuil 18 mbliana d’aois slánaithe aige nó aici, nó*
- (b) *mar thuismitheoir nó mar an cúramóir príomha cónaitheach i ndáil le duine ag a bhfuil an aois sin nó atá os cionn na haoise sin agus atá faoi mhíchumas de chineál is cúis le cúram nó tacaíocht a bheith ag teastáil ar bhonn leanúnach, rialta nó minic,*

agus, chun críocha mhír (b), is cúramóir príomha cónaitheach i ndáil le duine faoi mhíchumas é nó í cúramóir príomha má tá cónaí ar an gcúramóir príomha leis an duine atá faoin míchumas”

ciallaíonn **“earraí”** aon bhaill maoine sochorraithe.

Ciallaíonn **“foras”** an bunús ar a dhéantar idirdhealú: is iad na “forais” a chosnaítear faoi na hAchtanna um Stádas Comhionann ná **inscne, stádas sibhialta, stádas teaghlaigh, gnéaschlaonadh, reiligiún, aois,**

míchumas, cine, ballraíochta den Lucht Siúil, cúnamh tithíochta nó íospairt.

Ciallaíonn **“ciapadh”** *“aon chineál iompair nach bhfáiltíonn an t-íospartach roimhe a tharlaíonn gan iarraidh¹⁴ a bhaineann le haon cheann de na forais idirdhealaitheacha...a bhfuil mar aidhm nó mar éifeacht aige dínit duine a shárú agus a bhféadfaí a mheas gur ábhar coil, uirsílithe nó imeaglaithe é dó nó di”*,

Ciallaíonn **“cúnamh tithíochta”** forlíonadh cíosa nó íocaíocht ar bith a fháil faoi na hAchtanna Leasa Shóisialaigh

D’fhéadfadh **“idirdhealú indíreach”** a bheith ann *“sa chás go gcuirfí duine [atá ina bhall de ghrúpa atá clúdaithe faoi fhoras cosanta ar leith], faoi mhíbhuntáiste ar leith i gcomparáid le daoine eile nach n-áirítear sa ghrúpa sin, faoi fhoráil atá neodrach de réir dealraimh”*. (Mar shampla, riachtanas airde). Dealraíonn sé go bhfuil an riail neodrach: Ní dhéanann sé idirdhealú díreach ar aon cheann de na forais atá cosanta toisc go bhfeidhmíonn sé beag beann ar insnce, náisiúntacht, aoise, srl. Ach, d’fhéadfadh mná an argóint a dhéanamh go gcuireann an riail, atá neodrach de réir dealraimh maidir le hinscne, mná faoi mhíbhuntáiste i gcomparáid le fir, agus go ndéanann sé idirdhealú indíreach in aghaidh na mban ar an mbonn sin.

Tá an t-idirdhealú indíreach faoi réir tástála eile: d’fhéadfadh sé a bheith dleathach fós *“sa chás go bhfuil sé faoi réir údar maith oibiachtúil agus go bhfuil an modh chun an aidhm sin a bhaint amach cuí agus riachtanach.”*

ciallaíonn **“stádas pósta”** bheith singil, pósta, idirscartha, colscartha nó baintreach nó i bpáirtnéireacht shibhialta;

“freastal réasúnta”: Chun críocha an Achta foláíonn idirdhealú *“diúltú nó mainneachtain ag an [bhfreagróir] gach ní réasúnach a dhéanamh*

¹⁴ “Áirítear san iompar seo gníomhartha, iarratais, focail labhartha, gothaí nó táirgeadh, taispeáint nó scaipeadh focal scríofa, pictiúr nó ábhair eile”.

chun freastal ar riachtanais duine atá faoi mhíchumas trí chóir speisialta nó trí trí shaoráidí speisialta a sholáthar, más rud é, d’uireasa na córa nó na saoráidí sin, nárbh fhéidir leis an duine féin nó gur rídheachair don duine féin leas a bhaint as an tseirbhís”. Níl sé seo neamhdhleathach, áfach, “má thiteann costas, seachas costas ainmniúil ar sholáthraí na seirbhíse atá i gceist mar gheall ar an soláthar sin.”

folaíonn “**creideamh**” cúlra nó dearcadh creidimh”;

Tarlaíonn “**gnéaschiapadh**” nuair a dhéanann duine “*duine eile a chur faoi réir aon ghnímh nó iompair lena ngabhann seach-chialla gnéis agus é a chur faoi réir dlúthchaidrimh fhisicigh briathartha nó neamhbhriathartha,¹⁵ nach bhfáiltítear roimhe agus a bhfuil mar aidhm nó mar éifeacht aige dínit duine a shárú agus a bhféadfaí a mheas gur ábhar coil, uirsílithe nó imeaglaithe é dó nó di.*”

ciallaíonn “**seirbhís**” seirbhís nó saoráid de chineál ar bith atá ar fáil don phobal i gcoitinne nó do chuid den phobal, agus, gan dochar do ghinearáltacht an mhéid sin roimhe seo, folaíonn sé—

- (a) rochtain ar aon áit agus úsáid aon áite,
- (b) saoráidí le haghaidh na nithe seo a leanas—
 - (i) baincéireacht, árachas, deontais, iasachtaí, creidmheas nó maoiniú,
 - (ii) siamsaíocht, áineas nó úrúchán,
 - (iii) gníomhaíochtaí cultúir, nó
 - (iv) iompar nó taisteal
- (c) seirbhís nó saoráid a sholáthraíonn club (cibé acu is club é a shealbhaíonn deimhniú cláraitheachta faoi Achtanna Clárú na gClubanna, 1904 go 1999, nó nach ea) agus atá ar fáil don phobal i gcoitinne nó do chuid den phobal, ar íocaíocht nó gan íocaíocht, agus (d) seirbhís ghairmiúil nó trádála, ach ní fholáíonn sé cearta pinsin (de réir bhrí an Achta um Chomhionannas

¹⁵ “Áirítear san iompar seo gníomhartha, iarratais, focail labhartha, gothaí nó táirgeadh, taispeáint nó scaipeadh focal scríofa, pictiúr nó ábhair eile”.

Fostaíochta, 1998) ná seirbhís nó saoráid a bhfuil feidhm ag an Acht sin maidir léi;”

ciallaíonn “gnéaschlaonadh” claonadh heitrichnéasach, homaighnéasach nó déghnéasach;

ciallaíonn “Lucht Siúil” an pobal daoine dá ngairtear an Lucht Siúil go coitianta agus a shainaithnítear (acu féin agus ag daoine eile) mar dhaoine ag a bhfuil stair, cultúr agus traidisiúin i bpáirt, lena n-áirítear, go stairiúil, saol fánaíochta ar oileán na hÉireann”.

Baineann an “**íospairt**” le duine atá—

“(i) tar éis iarratas a dhéanamh de mheon macánta ar aon chinneadh nó sásamh dá bhforáiltear sna hAchtanna um Stádas Comhionann,

(ii) tar éis freastal mar fhinné os comhair an IHREC, Oifigigh Bhreithniúcháin den Choimisiún um Chaidreamh san Áit Oibre nó cúirte i dtaca le haon fhiosrúchán nó imeachtaí faoi na hAchtanna seo,

(iii) tar éis fianaise a thabhairt in aon imeachtaí coiriúla faoi na hAchtanna

(iv) tar éis trí mhodhanna dleathacha cur i gcoinne gnímh atá neamhdhleathach faoi na hAchtanna, nó

(v) tar éis fógra a thabhairt faoi é a bheith beartaithe aon cheann de na gníomhartha a shonraítear thuas a dhéanamh.”,

agus déileáiltear, déileáladh nó déileáilfaí leis an duine sin le níos lú fabhair dá bharr ná duine eile nach ndearna amhlaidh i gcúinsí inchoimparáide.